

Бекітемін:
«Күншуақ» жекеменшік
бөбекжай- бақшасының
әдіскері А.Ә.Жақсылықова

«Мақал – сөздің азығы, жұмбақ-ойдың қазығы.»

(МАТ «Алтын сақа » тобының ұйымдастырылған ертеңгілігі)

Тәрбиеші: Орысбаева А

Таушық ауылы,

«Мақал – сөздің азығы , жұмбақ – ойдың қазығы»

Мақсаты:Мақал түрлерімен таныстыру, ата бабамыздан қалған өсиет сөздері арқылы адамгершілікке, ойын нақты жеткізуге, тапқыр сөйлеуге үйрету. Сөз өнері арқылы балалардың дүниетанымын кеңейтуге тәрбиелеу. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту.

Әдіс-тәсілдер: Түсіндіру, әңгімелеу, ойын-сайыс, сұрақ — жауаптар.

Көрнекі құралдар: слайд, тапсырмалар, қоржын асықтар

Шаттық шеңбері:

Жанұямыз – әніміз,

Балабақша – сәніміз.

Біз бастайық мерекені....

Қош келдіңіз, бәріңіз !

Тәрбиеші: Бүгінгі өтетін мерекелік ертеңгілігіміз «Мақал – сөздің азығы, жұмбақ-ойдың қазығы»деп аталады.

Мақал-мәтелдер — халық даналығының, көрегендігінің айнасы, тіл байлығының алтын қазынасы. Мақал-мәтелдер — өмір шындығының көрінісі, халықтың кейінгі ұрпаққа қалдырған өсиеті, өмір сүру әрекетінің ережесі. Мақал-мәтелдер аз сөзбен терең мазмұнды ойды бере алады. Мақал-тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйініп білдіріп, белгілі бір тұжырым жасайды.

Ғажайыпсәт: (Балапантелеарнасынан Али мен Айякеледі)

Али:Біз, қайдакелдік — Айя?

Айя:Біз мақал мәтел кітабымызды жоғалтып алдық соны іздеп жүрміз ғой.

Али: Сен ғой жоғалтқан. Атам бізге арнап сатып алды, енді не істейміз.

Атамыз ренжиді ғой. Мен атамды ренжіткім келмейді.

Айя: Али қарашы, балалар отыра кен, солардан сұрап көрейікші?

Сәлеметсіздерме: Али, Айя.

Али мен Айя:Сіз бізді танысыз ба.

Әрине, балалар да таниды. Солай емеспе, балалар. Біздің балаларымыз «Балапан» телеарнасын қалдырмай көреді. Не іздеп жүрсіздер?

Айя:Мақал туралы кітабымызды жоғалтып алдық, соны іздеп жүрміз, көрмедіңдерме?

Жүргізуші:Жақсы келдіңіздер! Балалармен бірге мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар, жұмбақтар арасында мерекелік ертеңгілік өткелі жатыр еді.

Қанекейсіздерде балалармен қатысыңыздар. Мереке біткен соң балалар тауып береді.

(Али мен Айя қосылады).

Жүргізуші : Сөйлей, Сөйлейшешенболасың

Көре, көре көсем боласың — дегендей ертеңгілігімізді бастаймыз.

Ертеңгілігіміз бірнеше кезеңдерден тұрады. Алдымен балалардың білімдерін тексере келіп , мақал-мәтелдерге кезек береміз.

I-кезең «Суретті мақалдар» — суреттен басталатын мақалдар айту.

I-кезең «**Менің тілім барда, білмеймін қайғыны**» демекші балалар мен сендерге бір жұмбақ жасырғым келіп тұр. Шешіп көремізбе?

ЖҰМБАҚ

Қанат қағып шарықтап,

Мұхит асып қалықтап,

Шарлап бүкіл әлемді,

Шаттандырып әр елді

Бейбіт күнге сән болған.

Бұл қандай құс ән болған?

(Көгершін) , жарайсыңдар , өте дұрыс айтасыңдар.Көгершін қандай құс?

Балалар: Бейбітшілік құсы.

Жүргізуші: Ендеше балалар жоғары қарайықшы. Біздің бейбітшілік құсы көгершіндеріміз өздерімен ала келген хатында бізге әр –түрлі тапсырмалар ала келген екен. Қанекей тапсырмада не жасырылған екен?

Еңбек туралы мақал: Райана , Нұрхан, Дидар, Айназ.

Туған жер туралы мақал : Аяна ,Әмина , Бекбай , Инжу-Маржан , Бекжан, Айдай ,

Отбасы туралы мақал : Жәдігер . Мұрагер , Медина , Аяна , Нұралы.

Кітап туралы мақал: Наурызбек , Аяулым, Алиасқар, Имран.

Жүргізуші : Әли , Аяя көңіл-күйлерің қалай? Бізді балалар мақал-мәтелдерді жақсы біледі екен. Сендер мақал-мәтел айтып білесіңдерме?

Аяя: Әрине , білеміз. Атам мен әжем бізге көптеген мақал-мәтелдер үйретті. Айтып берейін бе?

Жүргізуші: Айта қой әрине.

Аяя: Мақал айтады .

Жүргізуші: Әли сен қандай мақал білесің?

Әли: Менің жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менің жұмбақтарым ерекше, суретті жұмбақ.

Жүргізуші: Ал жасыра қой .

Әли: Дос суреті . Балабақшадағы тәрбиеші балалармен суреті , батырдың суреті.

*Дос туралы мақал: Райана ,Ақбөбек. Хафиз, Мүслім. Аянат , Исмаил ,
Тәрбие туралы мақал: Расул , Адина ,
Батыр мақал : Ханшайым , Әмина.*

Жүргізуші: Жарайсыңдар , балақайлар . 2 кезеңге кезек берейік.

II-кезең «Шапшаң тіл» — жаңылтпаиштар.

Жаңылтпаиш – ауыз әдебиетінің ертеден келе жатқан түрі. Ол адамдардың бір нәрселердің белгілерін екінші нәрсенің белгілері арқылы жұмбақтап айту өнері. Жаңылтпаиш мақал – мәтел сияқты тақпақтап, ұйқастырып айтылады. Жаңылтпаиш өте ертеден келе жатқанмен, әр уақытта халық оның жаңа түрлерін ойлап шығарып отырған.

Нұрсұлтан, Сайда , Раяна , Нұрхан , Медина , Жарас , Ақбөбек , Нұрдос, Кәусар.

Жүргізуші: Жарайсыңдар , балақайлар . 3 кезеңге кезек берейік.

III- кезең «Кім тапқыр» «Даналық» ойыны арқылы суретке қарап мақал құрастыру.

Жанәли . Көк асықтағы дос туралы мақалдар.

Айбар . Сары асықтағы тіл туралы мақалдар .

Жансая . Қызыл асықтағы тіл туралы мақалдар.

Жүргізуші: Жарайсыңдар балалар! Сендер мақал-мәтелдерді де , жаңылтпаиштарды да жақсы біледі екенсіңдер . Сендер өте білімді екенсіңдер. Енді мен сендерге жұмбақтар жасырғым келіп тұр. Жұмбақты кім тез , шапшаң , жылдам таба алады екен. Тапқан балаға бір асықтан ұнай беріп отырамын. Жұмбақты көп шешіп қоржынына асықты көп жинаған бала «Білімпаз» бала болады.

Әли , Айя сендерге біздің балалардың білетін мақал-мәтелдерімен жаңылтпаиштарынан құралған «Мақал –сөздің азығы , жұмбақ - ойдың қазығы» атты жинағын сендерге тарту етеміз. Ата мен әжеге үлкен сәлем айта барыңдар,. Сендерге көп рахмет!!

Али: Ия достарым, Рақмет. Сендерге.

Айя: Балалар сіздерге көп көп Рақмет. Сіздермен өте қызық болды Мақалдыда, жұмбақтыда, барлығын ұғып алдық. кездескенше, Сау болыңыздар!

Тәрбиеші :Сауболыңыздар. Али, Айя. Жолдарыңызболсын.

Қорытынды:

Бүгінгісайысұнадыма?

Сайыста не туралыайтылды?

«Мақал -сөздіңазығы ,жұмбақ-ойдыңқазығы»

аттымерекемізөзмәресінежеттіСауболыңыздар .

Келінтамашалағандарыңызгарақмет!

